

مشکلات رشد

چه عاملی باعث ایجاد مشکلات رشد می شود؟

علت مشکل رشد به نوع اختلال رشد بستگی دارد. بعضی مشکلات رشد ژنتیکی هستند، در حالیکه دیگر مشکلات ممکن است ناشی از مشکلات هورمونی یا جذب نامناسب غذاها باشند. علت‌های مشکلات رشد معمولاً در طبقه بندی زیر قرار می گیرد:

کوتاهی قد فAMILIARY:

کوتاهی قد فAMILIARY نوعی تمایل ارثی خانوادگی برای کوتاهی قد است.

تأخیر رشد ذاتی همراه با بلوغ عقب افتاده:

این مورد کودکی است که کوتاهتر از حد متوسط است و دیرتر از حد متوسط وارد بلوغ می شود اما به میزان طبیعی رشد می کند. بسیاری از این کودکان در نهایت تقریباً به قد والدین خود می رسند. بیماری‌هایی که کل بدن را تحت تأثیر قرار می دهند (معروف به بیماری‌های سیستمیک):

- سوء تغذیه

- سوء تغذیه دائم، از اینکه کودک به تمام رشد بالقوه خود دست پیدا کند جلوگیری می کند. یک تغذیه متعادل از این اختلال جلوگیری می کند یا آن را تصحیح می کند.

- بیماری‌های دستگاه گوارش

- بیماری کلیه

- بیماری قلبی

- بیماری ریوی

- دیابت

- استرس های شدید

- بیماری‌های هورمونی

- فقدان هورمون‌های تیروئیدی

تولید کافی هورمون‌های تیروئیدی برای رشد طبیعی استخوانها ضروری است.

- سندرم کوشنیگ

سندرم کوشنیگ می تواند بوسیله اختلالات بیماری که ناشی از افزایش ترشح کورتیکو استروئیدها توسط غده فوق کلیوی هستند، ایجاد شود.

- نقائص هورمون رشد

در این اختلالات رشدی، مشکلی در غده هیپوفیز (غده کوچکی در قاعده مغز) که هورمون‌هایی را از جمله هورمون رشد ترشح می کند، وجود دارد.

مشکلات مادرزادی در بافتها در هنگام رشد

- محدودیت رشد داخل رحمی

در این وضعیت، رشد کند داخل رحمی حین حاملگی اتفاق می افتد، نوزاد با وزن کمتر و قد کوتاهتر از حد طبیعی در مقایسه با نسبت قامت خود متولد می شوند.

- ناهنجاریهای کروموزومی

داشتن کروموزومهای زیادی یا کروموزومهای کم می تواند معضلاتی را برای سلامتی ایجاد کند، از جمله این معضلات، مشکلات رشد است. یکی از ناهنجاریهای کروموزومی که از تعداد کم کروموزومها ناشی می شود در زیر آورده شده است :

- سندرم ترنر

سندرم ترنر یک بیماری ژنتیکی است که در دختران دیده می شود و باعث می شود آنها کوتاهتر از دیگران باشند و با وجود رسیدن به سن جوانی به بلوغ جنسی نرسند. شدت این مشکل در میان افراد مبتلا متفاوت است. دیگر مشکلات رشدی نیز ممکن است، قلب و دستگاه کلیوی را درگیر کند. بسیاری از این مشکلات می توانند با درمان طبی تصحیح و درمان شوند. سندرم ترنر در یک دختر از هر ۲۵۰۰ دختر متولد شده رخ می دهد .

ظاهر سندرم ترنر از یک کروموزوم * از دست رفته در هر کدام از سلولهای بدن ناشی می شود.

- ناهنجاریهای اسکلتی (بیماریهای استخوانی یا دیسپلازی های اسکلتی)

بیش از ۵۰ نوع بیماری استخوانی که بسیاری از آنها ژنتیکی هستند، می تواند بر قد و رشد تأثیر بگذارد. شایعترین بیماری آکندروپلازی است که نوعی کوتاهی قد است، که در آن بازوها و پاهای کودک به نسبت طول بدن کوتاهتر هستند. علاوه بر این، غالباً تنه طبیعی و سر بزرگ است.

بلند قامتی

- بلندی غیر معمول در دختران

برخی دختران ممکن است در صورت بلند بودن والدین خود، به شکلی نامتناسب با سن خود بلند شوند.

- بلوغ زودرس

این اختلال رشدی به وسیله شروع زود هنگام بلوغ مشخص می شود که در آن یک کودک برای سنش بلند قد است اما به دلیل نمو سریع استخوانی رشدش در سنین پایین متوقف خواهد شد و این افراد ممکن است در بزرگسالی کوتاه قد باشند .

- شرایط ژنتیکی

چند وضعیت ژنتیکی است، که منجر به قامت بلند می شود . در این حالات سایر مشکلات مربوط به سلامتی هم وجود دارند .

ایدیوپاتیک

چند اختلال رشدی وجود دارد که ایدیوپاتیک محسوب می شود، یعنی دلیل شناخته شده ای برای آن اختلال رشد وجود ندارد .

علایم اختلال رشد چه چیزهایی هستند ؟

برخی مشکلات رشد ممکن است، بلافاصله پس از تولد تشخیص داده شوند. چرا که کودک ممکن است به طور

غیرطبیعی برای سن خود کوچک باشد. به هر حال، بسیاری از مشکلات رشد بعداً مشخص خواهند شد، زمانی که کودک کوچکتر از همکلاسی هایش به نظر می رسد، یا زمانی که در یک دوره یکساله میزان رشد چندان قابل توجه نبوده است. علایم اولیه ای که می تواند نشان دهنده اختلال رشد باشد، وقتی است که یک کودک کمتر از ۵ سانتی متر در سال پس از دومین سال تولدش رشد می کند. نشانه های اختلال رشد ممکن است دیگر مشکلات و وضعیتهای طبی را تقلید کنند. همیشه برای تشخیص با پزشک کودک خود مشورت کنید.

مشکلات رشد چگونه تشخیص داده می شوند؟

تشخیص یک مشکل رشد باید توسط پزشک فرزندتان گرفته شود. روش استفاده شده برای تشخیص بستگی به نوع اختلال رشدی موجود، خواهد داشت. بعلاوه آنکه یک سابقه پزشکی کامل و معاینه پزشکی، آزمایشات تشخیصی ممکن است شامل موارد زیر باشد:

- در طول یک دوره زمانی سلامتی و رشد کودک را مشاهده کنید.
- آزمایشات خونی (برای رد اختلالاتی هورمونی، خونی و سایر اختلالات همراه با نقص رشد)
- عکسبرداری از استخوان که در آن انرژی الکترومغناطیس برای تولید تصاویری از استخوان و اندامهای داخلی بر روی فیلم استفاده می شود (برای تعیین بلوغ و رشد بالقوه استخوانها).
- تعیین عملکرد غده هیپوفیز که هورمون رشد را تولید و ترشح می کند.

درمان اختلالات رشدی

- درمان خاص مشکلات رشد توسط پزشک کودک شما و بر اساس موارد زیر انجام می شود.
- سن کودک شما، سلامتی کلی و سابقه پزشکی
 - وسعت مسئله
 - تحمل کودک شما در مورد دارو، روش درمانی یا درمان خاص
 - انتظار سیر بیماری
 - نظر یا اولویت شما
- درمان مشکلات رشد، بستگی به نوع اختلال رشدی موجود خواهد داشت. اگر یک وضعیت طبی باعث ایجاد مشکل رشدی شده است، درمان آن وضعیت می تواند مشکل را کاهش دهد.

ترجمه: دکتر رها پازوکی مرداد ۸۴